

ПЕКЕРА АРТЕМ, аспірант

Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
доцент кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ СИСТЕМИ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

У сучасних умовах посилення глобальних викликів, пов'язаних зі змінами клімату, воєнними конфліктами, економічною нестабільністю та демографічним зростанням, питання продовольчої безпеки набуває пріоритетного значення для міжнародної спільноти. Формування стійкої системи глобальної продовольчої безпеки неможливе без активної участі міжнародних організацій, які виступають координаторами, аналітиками, донорами та регуляторами у сфері продовольчої політики. Їхня діяльність охоплює широкий спектр завдань: від стратегічного планування та розробки глобальних стандартів до безпосереднього надання гуманітарної допомоги [1].

Організація Об'єднаних Націй та її спеціалізовані установи відіграють ключову роль у цій сфері. Зокрема, Продовольча та сільськогосподарська організація (FAO) займається моніторингом стану світового сільського господарства, розробкою політик щодо сталого використання природних ресурсів і підтримкою країн у впровадженні аграрних реформ. Всесвітня продовольча програма (WFP) є найбільшим гуманітарним агентством, що забезпечує продовольчу допомогу у зонах конфліктів та природних катастроф, сприяючи не лише подоланню голоду, а й стабілізації регіонів, охоплених кризами [2].

Важливим напрямом діяльності міжнародних організацій є розробка стандартів і норм, що сприяють гармонізації глобальних ринків продовольства. Завдяки ініціативам, таким як Кодекс Аліментаріус, виробники у різних країнах отримують єдині правила щодо якості та безпечності харчових продуктів. Це сприяє розвитку міжнародної торгівлі та гарантує споживачам доступ до якісної їжі незалежно від географічних меж. Крім того, Світова організація торгівлі (WTO) регулює умови торгівлі сільськогосподарською продукцією, забезпечуючи рівні можливості для країн з різним рівнем розвитку [3].

Значний внесок у формування системи глобальної продовольчої безпеки роблять і міжнародні фінансові інституції. Світовий банк та Міжнародний валютний фонд реалізують програми фінансування, спрямовані на підтримку аграрного сектору, розвиток інфраструктури та подолання бідності. Такі заходи дозволяють країнам, що розвиваються, підвищувати продуктивність сільського господарства та зменшувати залежність від імпорту продовольства. У цьому контексті міжнародні організації виступають не лише донорами, але й стратегічними партнерами у розробці національних програм продовольчої політики [4].

Водночас діяльність міжнародних організацій не позбавлена викликів. Серед основних проблем - нерівність у доступі до ресурсів, політичні бар'єри,

недостатня координація між різними інституціями та ризик дублювання функцій. Проте навіть за цих умов міжнародні організації залишаються фундаментально важливими акторами у забезпеченні глобальної продовольчої безпеки, адже саме вони здатні об'єднувати зусилля різних країн та спрямовувати їх на досягнення спільних цілей сталого розвитку [5].

Аналіз діяльності міжнародних організацій свідчить про їхню критичну роль у підтримці стабільності глобальних продовольчих систем. Поєднання гуманітарної допомоги, фінансової підтримки та розробки стандартів дозволяє комплексно реагувати на кризи, знижувати рівень голоду і підвищувати продуктивність аграрного сектору. Водночас ефективність їхньої роботи залежить від здатності координувати зусилля з урядами, приватним сектором і громадянським суспільством. Виявляються як сильні сторони, так і обмеження: з одного боку, міжнародні організації здатні мобілізувати ресурси та надавати експертну підтримку, з іншого - існують проблеми з нерівномірним розподілом допомоги, політичними бар'єрами та складністю адаптації програм до локальних умов.

Отже, міжнародні організації відіграють ключову роль у формуванні системи глобальної продовольчої безпеки, забезпечуючи поєднання аналітичної, фінансової, гуманітарної та регуляторної діяльності. Вони створюють умови для міжнародної співпраці, допомагають долати регіональні кризи та сприяють формуванню стратегій, орієнтованих на довгострокову стабільність. У майбутньому їхня роль лише зростатиме, оскільки глобальні продовольчі виклики потребують колективних рішень, що ґрунтуються на солідарності, відповідальності та інноваційності.

Список використаних джерел:

1. Томашук І. В. Вплив глобалізаційних процесів на сучасні економічні системи. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2022. № 1(59). С. 153–165.
2. Харчук О.О. Сталий розвиток на сучасному етапі міжнародних відносин. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 4. С. 272-277.
3. Shebanina O., Klyuchnik A., Burkovska A., Caruso D. and Burkovska A. Providing labor income as a supporting factor of the food security. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(4). P. 597-608. DOI: <http://doi.org/10.15544/mts.2018.51>.
4. Саблук П. Т., Лузан Ю. Я. Основні напрями удосконалення державної аграрної політики в Україні. *Економіка АПК*. 2011. № 5. С. 3–16.
5. Burkovska A., Burkovska A. Semantic approach to food marketing: the influence of sustainable development narratives on the Ukrainian market. *Agricultural and Resource Economics*. 2025. Vol.11. No.1. Pp.317–347. <https://doi.org/10.51599/are.2025.11.01.12>.

